

Съдържание

1. Мариндринови четения в Харковския национален университет.....	2
2. Реч на Председателя на Българската академия на науките акад. Иван Юхновски	3
3. Дати и факти от историята на Централната библиотека на Българската академия на науките - ст.н.с. д-р Мария Аргирова и Събина Анева — Зам. директор на Централната библиотека на БАН.....	8
4. Библиографията като изкуство. Кръстина Гечева на 80 години — Евгения Станчева, ст.н.с. д-р Анаисава Милтенова, ст.н.с. д-р Никола Казански	16
5. Предстоящи годишнини на членове на Българската академия на науките (1869-2007) — Емилия Момчилова.....	18
6. Книги от Академичното издателство “Проф. Марин Дринов”, постъпили във фонда на Централната библиотека на БАН — Евгения Станчева.....	23
7. Нови постъпления във фонда на Централната библиотека на БАН — Евгения Станчева	24
8. Съвместна инициатива на Института за философски изследвания при БАН и Чешкия център в София — Донка Соколова	34
9. Предстоящи изложби в Централната сграда на Българската академия на науките — Лидия Чолпанова	36

Редакционна колегия: ст.н.с. д-р Цветана Стайкова /отг. ред./, Евгения Станчева и Мария Ефремова

Фотоматериали: Мария Ефремова и Марио Стайков

Предпечатна подготовка: Мария Ефремова

Графичен дизайнер: Марио Стайков

Адрес за кореспонденция

гр. София 1040

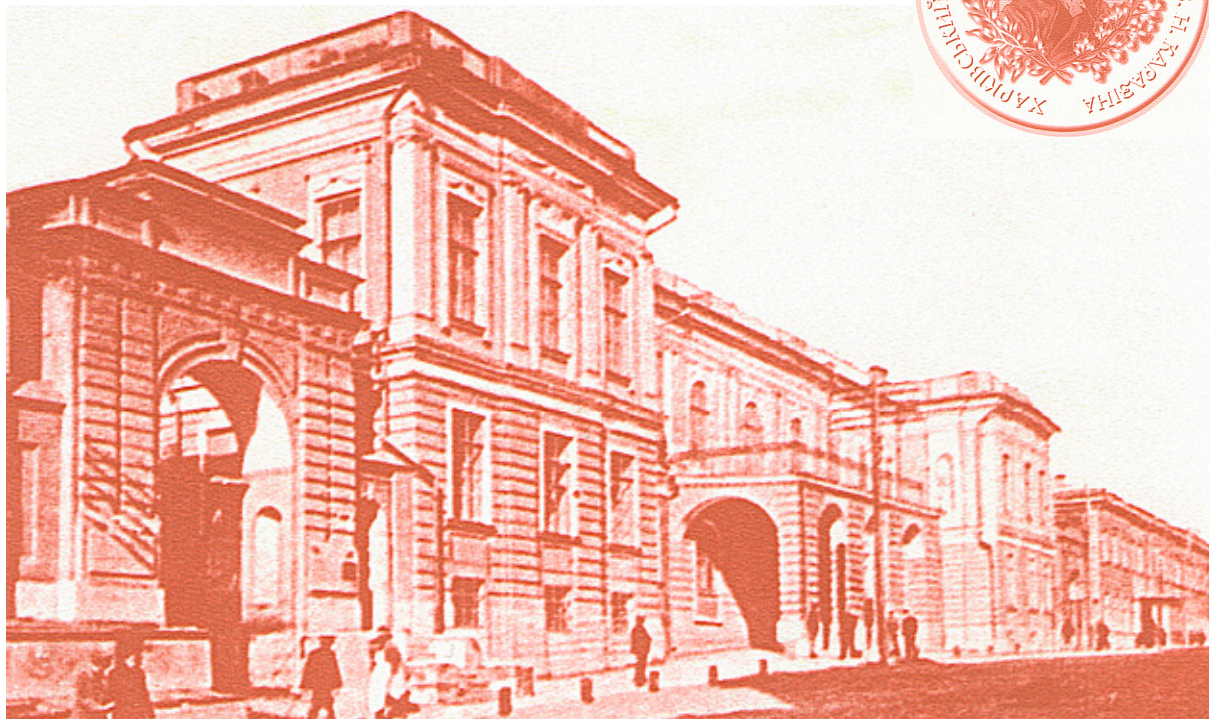
ул. “15-ти ноември” №1

тел: 989 84 46/ вътр. 379, 254

<http://www.cl.bas.bg>

E-mail: webmaster@cl.bas.bg, jeny@cl.bas.bg

МАРИНДРИНОВИ ЧЕТЕНИЯ В ХАРКОВСКИЯ НАЦИОНАЛЕН УНИВЕРСИТЕТ

С почетното звание “Доктор хонорис кауза” на Харковския национален университет в Украйна бе удостоен председателят на Българската академия на науките акад. Иван Юхновски в края на м. октомври т.г. Званието му е присъдено за неговите научни постижения и за приноса му за създаване на Центъра по българистика и балканистика “Проф. Марин Дринов” в Харков.

Присъждането на почетното звание на акад. Иван Юхновски се свързва с Мариндриновите четения в Харковския национален университет (25-27 октомври 2007 г.), в които са участвали лектори от БАН и български университети.

По-долу поместваме речта на акад. Иван Юхновски, произнесена по тържествения повод.

РЕЧ НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ АКАД. ИВАН ЮХНОВСКИ

Уважаеми Господин Ректор,
Уважаеми колеги от Харковския университет,
Драги гости и приятели,

Желаейки да изразя още веднъж дълбоката ми лична благодарност за оказаната ми висока чест, към което следва да се добави и искреното задоволство на Ръководството на Българската академия на науките от Вашия забележителен жест на дружеско признание на нашата национална научна институция, бих искал да се спра накратко на нейното историческо развитие след периода, по-точно епохата, свързана пряко с делото на първия ѝ председател и съосновател, българина — професор от Харковския университет Марин Степанович Дринов.

Още при създаването на БКД (русс. Болгарское научное общество) през 1869 г. в гр. Браила, 9 години преди Освобождението на България от турско иго, неговият председател Марин Дринов и останалите учредители изразяват ясно и недвусмислено следващата историческа задача пред БКД, записана в устава му: ”Да си остане завинаги и чрез постепенно усъвършенстване с време да се превърне в една хубава, славна Българска академия на науките”.

През 1881 г., вече в освободена България, се свиква Първото Общо събрание на Дружеството под председателството на основателя му проф. Марин Дринов. За първи път то получава финансова подкрепа от правителството, подновява се издаването на неговия орган “Периодическо списание на БКД”, което излиза с голям обществен успех. Софийското градско управление подарява на дружеството място за построяване на собствена сграда.

След като Марин Дринов се посвещава изцяло на своята научна и преподавателска дейност като професор по славяноведение в Харковския университет, Българското книжовно дружество продължава своя път на развитие, реализирайки последователно идеите, залегнали дълбоко в основата на неговото съграждане.

През 1898 г. новото ръководство на БКД, състоящо се от известни учени, с помощта на министър-председателя Петко Каравелов, развива и укрепва работата на Дружеството.

В периода до 1911 г. БКД увеличава силно общественото си влияние, стимулира развитието на природните науки, задълбочава международните си връзки, включително и чрез избиране на известни учени от Европа за негови дописни членове. По време на политическата криза през 1907 г., когато при откриване на Народния театър в София студенти освиркват цар Фердинанд, БКД застава на страната на уволнените от Университета професори и създава комитет за подпомагането им.

Развитието на научната дейност и нарасналото обществено влияние на БКД довеждат през 1907 г. отново до издигане на старата идея то да се превърне в Академия. Идеята на основателите на БКД, публикувана още през 1870 г., се осъществява на 18 март 1911 г., когато се приема и новият Устав на Българската академия на науките, създаден след основно проучване на уставите на академиите на науките в редица европейски държави. Съгласно Устава “Академията има за цел да разширява и разпространява науките и изкуствата, особено с оглед на българите и българските земи, българския език и българската книжнина”. В Академията се обособяват три клона — историко-филологически, философско-обществен и природо-математически.

Доразвива се научната база на БАН, която включва библиотеката, сбирките от ръкописи и старопечатни книги, както и художествени старини.

През следващата 1912 г. XV Народно събрание гласува и първия Закон за БАН, с който обявява Академията за “самостоятелно и независимо научно учреждение” под високото покровителство на българския цар, а държавата се задължава да я подпомага с бюджетни субсидии. Дейността на Академията се поддържа и от нарастващия брой дарителски фондове, издателска дейност, приходи от дарени имоти и земи.

Войните през 1912-1919 г. се отразяват крайно неблагоприятно върху развитието на БАН, но научният ѝ живот не спира. В навечерието на Първата световна война се разширяват международните връзки на Академията, които излизат от рамките на Европа и достигат Америка. Годините след Първата световна война са особено тежки за БАН, както и за цялата нация. Финансирането ѝ е свършено недостатъчно и Академията е подпомогната единствено от нарастващия брой дарителски фондове. Едва през 1923 г. благодарение на големи усилия от страна на Академията международните ѝ връзки се активизират и тя преодолява изолацията вследствие на световната война.

Въпреки изключителните трудности по време на двете световни войни научният живот не престава и в състава на БАН влизат не само известни учени, но преди всичко учени с голямо обществено влияние и политически позиции. Едва след 1926 г. положението на Академията се подобрява и до голямата криза през 1929-1933 г. даренията значително нарастват, а след преврата през 1934 г. рязко се засилва държавната финансова помощ. Въпреки това обаче не може да се преодолее финансовият ѝ проблем, който е постоянен спътник на издателската и научноизследователската ѝ дейност.

С новия Закон от 1940 г. БАН се преименува в БАНИ — Българска академия на науките и изкуствата, като се прибавя още един нов, литературно-художествен клон и се разкриват нови цели в дейността на Академията — “да съдейства за развитието на науките и изкуствата в България, с оглед на нуждите на българската народностна култура...”. Възлага ѝ се “да дава мнение по устройството и дейността на културни и научни институти и организации”; осигурява ѝ се държавна помощ и ѝ се дават редица нови преференции.

Край на Втората световна война заварва БАНИ като развита научна организация, обединяваща най-изтъкнатите български учени, с голяма издателска дейност, получила обществено и държавно признание, със стабилно международно сътрудничество. През този период се създават значителен брой научни школи особено в областта на природо-математическите науки, чието благотворно въздействие продължава и днес.

Заедно с това Академията съдейства за развитието на науките и изкуствата с оглед на нуждите на българската нация. В Закона от 1940 г. се посочва: “Тя се грижи особено за изучаването на българските земи и природа, българския бит, език и книжнина, българската история, българските изобразителни изкуства и музика, българската материална култура, българското стопанство, изобщо за всички проявления в духовното творчество на българите в настоящето и в миналото”. Тази оценка обяснява значението на хуманитарните клонове в академичната структура и в академичната издателска дейност. По примера на своите европейски партньори Академията е представител на страната пред чуждестранните научни организации. В научната продукция на БАНИ са представени всички направления на българската наука с нейните най-добри постижения. Дори през военната 1941 г. Българската академия на науките и изкуствата изпраща изданията си на 97 академии и научни институти в Европа, Азия и Америка.

Членовете на Академията са преподаватели във висшите учебни заведения, участват в дейността и на висшите научни и културни учреждения на страната. Гражданската позиция на българските учени се очертава в две насоки — твърдото отстояване на академичната автономия и защитата на българския национален идеал.

Политическите промени след Втората световна война довеждат до коренни изменения в живота и организацията на Академията. Укрепващата тоталитарна власт се стреми да на-

ложи политическия си контрол във всички области на обществения живот у нас и, разбира се — върху научната общност и научните институции. Осем от четиридесет и осемте членове на Академията са привлечени пред т.нар. Народен съд и седем от тях получават жестоки присъди. За чест на академичното ръководство и академичните членове те отказват да лишат подсъдимите членове на Академията от академичните им звания преди издаването на присъдите. Ръководството защитава активно автономията на Академията, на която се посяга с подготвяния към 1947 г. нов Закон за Българската академия на науките. Въпреки съпротивата и противопоставянето на ръководството на Академията на готвените промени, на 1 февруари 1947 г. БАНИ се преименува в Българска академия на науките. С този закон се отнема автономията на Академията и тя се подчинява на Министерския съвет, по чието решение могат да се откриват и закриват научните институти.

Последвалата смяна на ръководството на БАН води до прокомунистическа идеологизация на Академията. Проведените през 1945 и 1946 г. избори обаче показват, че въпреки политическия натиск запазеното в голяма степен академично тяло избира за нови членове на Академията предимно изтъкнати български учени.

Този факт, наред със започващото по същото време създаване на научни институти около известни учени към БАН, изиграва изключително важна и благоприятна роля в изграждането на системата от институти, формирането на по-мек и относително либерален политически режим на подбор на сътрудници в Академията в сравнение с другите научни институции у нас.

Следва да отбележим, че в Устава на БАН от 1911 г. и на БАНИ от 1940 г. е заложена възможността от създаване на научни институти към Академията, но постоянния недостиг на средства остава пречка за това необходимо и чакано развитие.

Още през 1945 г. ръководството на БАН, без диктат от държавата, започва подготвителната работа за създаване на институти към Академията и през 1946 г. вече възникват първите три института. Това е резултат на обективната и назряла необходимост за разширяване на научноизследователската дейност, в резултат на която през следващите години броят на новосъздадените институти значително нараства.

Изграждането на системата от академични институти се възприема негативно от някои кръгове, като се смята, че възникват единствено под влияние на Съветската академия на науките. Трябва да се отбележи обаче, че това е едно закономерно явление, характерно за развитието на европейската наука изобщо. В това отношение могат да се посочат редица примери: след Втората световна война редица европейски академии включват в структурата си научни институти, като например Австрийската академия на науките, а по-рано и Шведската кралска академия на науките; държави като Франция и Германия в периода от 1939 до 1948 г. създават паралелно с университетската наука национални центрове за научни изследвания, съставени от многобройни институти и лаборатории.

Започнатият през 1946 г. процес на създаване на институти към Българската академия на науките се развива и в следващите десетилетия. Към 1960 г. в БАН има 35 института, а към 1980 г. научните институти и лаборатории са вече 65. В навечерието на положителните политически промени в България в края на XX век техният брой нараства още повече.

Наложената едностранчива идеологизация в страната засяга преди всичко обществените и хуманитарните науки в БАН, но доминиращо развитие получават природо-математическите и техническите науки и съответните им научни звена.

Особено тежък е ударът върху биологическата наука у нас с внедряване на лисенковите теории. Това спира развитието на биологията и селскостопанските науки за повече от десетилетие. Жертви на това влияние стават наши световно известни учени. Малко по-късно във връзка с идеологическата критика на т.нар. “физически идеализъм” се затормозява до около 1961 г. развитието на теоретичната химия и физика.

Въпреки противоречивия характер на развитието на Академията от 50-те до средата на 80-те години, трябва да се отбележи, че през този период е изградена най-значителната част на материалната ѝ база. Построени са академичните градчета, институтите главно в областта на природните науки получават сравнително добра изследователска апаратура.

Учените от БАН започват от началото на 60-те години да преодоляват изолацията и едностранчивата международна ориентация, при това изпреварвайки значително държавните контакти със западните страни.

Развитие и международно признание получават редица научни школи в Академията предимно в областта на математиката, информатиката, физиката, химията, биологията, геодезията, геологията и др.

Независимо от привидно високия процент от brutния вътрешен продукт, отделян в този период за науката в България, реално тя е слабо финансирана поради разпиляване на средства и субективни фактори, присъщи на т.нар. планова икономика. По финансови средства, отделяни за един учен, България е на едно от последните места в Европа. Фундаменталните науки са подценявани вследствие управленския лозунг “науката — непосредствена производителна сила”, налаган в отсъствието на адекватни пазарни икономически механизми. Това има редица негативни последици в живота на научната общност.

И все пак, редица наши учени и в този период дават своя принос за развитието на модерни клонове на българската промишленост.

Крахът на тоталитарната система /за чието начало считаме датата 10 ноември 1989 г./ заварва БАН като най-голяма комплексна организация за научни изследвания у нас, носеща белези на едно екстензивно развитие, но с високо квалифициран състав, развито научно сътрудничество с най-престижни национални и международни научни организации, със значителна, макар и остаряваща изследователска база и без реална академична автономия.

Общият демократичен подем в обществото ни през 1990-1991 г. се отразява благоприятно на развитието на българската наука и довежда до идеята за нов, демократичен Закон за БАН, изработен от учените от Академията и драматично приет от Великото Народно събрание през октомври 1991 г.

Този закон сложи солидна основа на демократичните преобразувания в Академията и превръщането ѝ в действителен национален център за научни изследвания. С този закон бяха премахнати привилегиите за участие в управлението на Академията по право, бе въведена пълна изборност с тайно гласуване на всички органи за управление и ръководни длъжности, бе възстановена академичната автономия. Бяха потвърдени изконни преференции на Академията, присъщи на подобни институции и университети в света. Институтите получиха определена автономия и станаха юридически личности.

Основните положения на Закона за БАН бяха доразвити и в изработения и приет през юни 1992 г. от Общото събрание на БАН нов Устав на Академията.

Тези благоприятни обстоятелства бяха естествена предпоставка за мащабна реорганизация на работата на Академията. Тя бе иницирана от самата академична общност след една обективна и задълбочена оценка на работата на институтите по всички основни научни направления. В многобройните експертни комисии взеха участие изтъкнати учени не само от Академията, но и от редица висши училища у нас, така че в значителна степен се включи и научната общественост в страната.

Реформата на БАН, започнала през 1991 г., беше една положителна стъпка напред, състояща се в прегрупиране и редуциране на състава на Академията — персоналет на БАН бе редуциран с 42 %, а числеността на научните звена беше намалена с 30 %. Това, обаче, не се отрази неблагоприятно на дейността на Академията, а напротив — интензивността и ефективността на работата в нея значително се увеличиха. Нарасна обемът и качеството на научната продукция.

Първостепенно значение за реформаторските процеси в Българската академия на науките имат процесите на интеграция на академичните институти в системата на световната наука. Именно благодарение на международното си сътрудничество българската наука се съхрани в значителна степен и финансово, и по същество в годините на икономически ограничения.

Днес Българска академия на науките е най-голямата и авторитетна национална и автономна организация за научни изследвания в България, обединяваща в едно общността на академиците и член-кореспондентите от една страна и учените от институтите на БАН.

В състава ѝ днес има 52 института, 12 централни лаборатории, 4 центъра и един самостоятелен музей.

Научният ѝ състав включва 3 700 учени и представлява около 18 % от научните работници в България.

В същото време Академията произвежда 60 % от реферираната научна продукция на страната и над 60 % от патентите в България.

Академията издава основната част — над 40 от престижните научни списания в България и осъществява научен книгообмен с над 1300 научни библиотеки в света.

Академията има международно научно сътрудничество с Национална академия на науките на Украйна и с още 44 Академии в Европа и целия свят. На ниво Академия сътрудничим освен с Харковския национален университет “В.Н.Каразин”, още с 2 университета в Израел, с 2 - във Франция, с 1 - в САЩ и с 1 - в Гърция. Независимо от това научните институти на Академията имат самостоятелно сътрудничество с над 40 други университета в чужбина.

БАН членува в практически всички международни академични организации и представлява България в над 20 международни научни организации.

Поради недостатъчното институционално финансиране на науката у нас основен източник и средство за развитие на научните изследвания в Академията от 15 години стана международното научно сътрудничество. За периода 1992 — 2006 г. проектите и договорите на Академията с чуждестранни и международни организации нарастват почти 18 пъти. От особено значение за Академията са участието на нашите учени в рамковите програми на Европейския съюз. Учените от Академията за сега са спечелили над 50 % от тези конкурси и проекти, спечелени за България, а 8 от 11-те центрове за превъзходство у нас са в Академията. В резултат на тази успешна дейност собствените приходи на Академията са вече над 40 % от бюджетната ѝ субсидия. Въпреки силно свития пазар на научен продукт у нас, институтите на БАН след 1991 г. ежегодно създават до 250 технически решения, като ежегодно се реализират в промишлеността и обществената практика до 150 от тях.

Академията осъществява и широко развиващата се оперативна дейност за научното осигуряване на държавата ни. Огромна, 24-часова дейност извършва НИМХ при БАН, от която само малка част са метеорологичните, хидрологичните и агрометеорологичните прогнози, известни в цяла България. Геофизичният институт поддържа националната сеизмологична служба на страната, като сведенията, които Сеизмичният център на института излъчва, незабавно стигат в МС и в отговорни държавни органи. Геомагнитното поле на България, както и йоносферната обстановка над страната постоянно се следят от същия институт. Постоянно се работи по интегрираното управление на водите и устойчивото използване на водните ресурси. Единственото звено у нас по компютърна вирусология работи в БАН и осигурява непрекъснато дейността на много министерства и ведомства у нас. Разбира се, това са само малка част от така наречените общодържавни дейности на Академията. Към тях следва да добавим и много важната дейност на нашите хуманитарни институти по изследване и опазване на българското историческо наследство и съхранение на българската национална идентичност.

Това е накратко днес Българската академия на науките, извървяла без прекъсване на дейността си и историческата приемственост своя 138 годишен път от далечната 1869 г., годината на нейното основаване като БКД.

В това се превърна, разви и прерастна скромното и крехко, но заредено с могъща виталност семенце на българската национална наука, наречено БКД. А негов пръв радетел и неуморен градинар бе професорът от Харковския университет, българинът Марин Степанович Дринов. За това му голямо и безсмъртно дело българската общественост му дължи вечна благодарност.

Всъщност и днешния празник на нашето единение дължим пак нему.

Ние сме признателни на Харковския национален университет, създавал и до последния му час условия за разцъфтяване на всестранната научна и общественополезна дейност. Ние сме убедени, че науката, която е могъща обединяваща сила, и звездните мигове на общата ни история ще осветяват пътя към нашето още по-значимо бъдещо единение като европейски и родствени славянски държави.

Благодаря Ви от името на Българската академия на науките!

ДАТИ И ФАКТИ ОТ ИСТОРИЯТА НА ЦЕНТРАЛНАТА БИБЛИОТЕКА НА БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

**ст. н. с. д-р Мария Аргирова-Герасимова, E-mail: exch4@cl.bas.bg
Събина Анева, Зам. директор на ЦБ на БАН, E-mail: sabina@cl.bas.bg**

1869

12 октомври (29 септември ст.ст.)

В гр. Браила, Румъния, се основава Българското книжовно дружество (БКД) и неговата книжовна сбирка — Дружествената библиотека, със задачи да изгражда фонд от “всички книги, вестници и пр., които са излизали до сега и излизат на български”; “да прави сборки от разни стари български и чужди книги, ръкописи, пари и други подобни знаменитости”; “да набавя списания, вестници и пр. на разни езици, от които ще има нужда за пълното извършване на своите действия и дела, както и такива, в които се говори основно за българския народ и отечество” (Устав на БКД, 1869 г., чл. 5 и чл. 6).

За уредник на библиотеката е определен Васил Д. Стоянов, действителен член, основател и деловодител на Дружеството.

1870

Начало на изграждане на библиотечния фонд.

Постъпват първите дарения на книги и периодични издания, направени от научни институции и частни лица — славянските благотворителни комитети в Москва, Санкт-Петербург и Одеса, Парижкия комитет за бесплатно изпращане на френски книги на славяни и румъни, Ст. Д. Тошкович, проф. Николай Кужба, проф. Марин Дринов, почетен член, основател и пръв председател на БКД и др.

Установяват се първите международни обменни връзки с библиотеки в чужбина — Матица чешка, Киевската семинария, Британския музей, Краковската академия на науките, Сръбското научно дружество, Националния природонаучен институт в Париж, Националната библиотека в Париж и др.

Започва издаването на “Периодическо списание на Българското книжовно дружество”.

1873

Васил Друмев, действителен и почетен член и основател на БКД, поема ръководството на Библиотеката само за шест месеца. Той съставя т.н. Разпис — опис от 43 страници, който представлява първата инвентарна книга на книжовното имущество на Дружеството. Книгите /2761 т./ са подредени систематично в десет раздела.

От средата на 1873 г. за Библиотеката отговаря деловодителят на БКД Тодор Пеев, дописен и редовен член на Дружеството. Той разширява международните връзки с френски културни и научни институции и в Библиотеката постъпват значителен брой книги на френски език.

1878

декември

След Освобождението на България Библиотеката се пренася от гр. Браила в София от Тодор Икономов, спомагателен, дописен и редовен член на БКД и пълномощник на Отдела на просвещението.

Библиотечният фонд наброява 4026 т., от които 2761 т. книги и 1265 т. периодични издания.

1879

юли

Библиотеката и архивът на БКД се установяват в София.

1882

Библиотеката получава дарение от Народната библиотека - 149 т. книги, подбрани лично от Васил Златарски, дописен и действителен член, подпредседател на БАН, и от Тодор Пеев. Разширява се международният книгообмен благодарение на активната дейност на Васил Д. Стоянов.

1882-1884

За библиотекар на Привременния управителен комитет е избран Георги Златарски, дописен и редовен член на БКД.

1884

За уредник на Библиотеката отново е избран Тодор Пеев, главен деловодител на БКД.

1897

Съставя се първият азбучен картотечен каталог на книжовното имущество, т.е. първият фишов каталог.

Въвежда се заемане на книги с “разписка”. Определя се едномесечен срок за ползване, като пресрочването му се санкционира.

Създава се специален отдел за България в справочната сбирка на Ватиканската апостолическа библиотека на основание на изпращаното по обмен “Периодическо списание на Българското книжовно дружество”.

1898

За уредник на Библиотеката е избран Александър Теодоров-Балан, дописен и редовен член, главен деловодител на БКД.

Библиотечният фонд е пренареден, като “важни и съвременни съчинения” се поставят на “видно за читателите място”. Вестниците се подреждат “по имена” и годишнини.

1901

Отговорник и уредник на Библиотеката е Иван Пеев-Плачков, дописен и действителен член, деловодител на БКД.

1902-1908

Нарастване на библиотечния фонд чрез засилено финансиране, активен обмен и дарения. Подвързват се периодичните издания. Подарените лични библиотеки се обособяват в отделни сбирки.

Библиотеката е преместена в ново специално обзаведено помещение.

1911

Библиотеката на Българското книжовно дружество /БКД/ се преименува в Библиотека на Българската академия на науките /БАН/ след преобразуването на БКД в БАН.

Въвежда се задължително депозиране в Библиотеката на трудовете (или на техни отпечатъци) на всички членове на БАН. Библиотечният фонд достига до 7460 т. българска и чуждестранна литература.

Библиотеката се ръководи от Иван Пеев-Плачков, дописен и действителен член, деловодител, секретар на БАН.

1913

Съставя се частичен систематичен каталог по системата на Ф. Зьонекен.

1914

Назначава се първият нещатен библиотекар - Щерьо Джаванаков със задача да организира каталозите.

1915

Назначава се първият щатен библиотекар - писателят Рачо Стоянов, за завеждащ Библиотеката. Той разширява дейността за обогатяване на фонда с литература от български автори. Библиотеката се премества в нова сграда.

1925

Назначава се втори щатен библиотекар - Харитина Пеева-Борова, която е библиотечен специалист.

1926

Създава се нов азбучен каталог, наречен о с н о в е н.

1929

Библиотеката се организира в специално помещение в новопостроената сграда на БАН, където се намира и понастоящем. Разполага с книгохранилище, стая за списания, две стаи за студии на членовете на БАН и една работна стая за библиотекари.

1930

Завършва сигнирането и подреждането на библиотечния фонд.

1932

Прави се пръв опит за изработване на предметен каталог.

1936

Организира се и се открива академична читалня за професори и студенти с 32 работни места благодарение на дарението на акад. Стефан Панаретов, дописен и редовен член на БАН. Според волята на дарителя читалнята е назована на неговото име. За завеждащ е назначена Харитина Пеева-Борова.

Поставя се начало на първите социологически наблюдения над читателите и четенето в българските библиотеки. Наблюденията се провеждат до 1940 г.

1938

За помощник-библиотекар е назначен Александър Панчев.

В книгохранилището се монтират секретни ключалки, вземат се мерки против пожар.

Разположението на библиотечните документи се онагледява с надписи.

1939

По решение на Управителния съвет на Академията се съставя Комисия в състав: Стоян Аргиров, действителен член, ковчезник на БКД и БАН, Юрдан Трифонов, действителен член на БАН и Иван Пеев-Плачков, които да изработят "Правилник за читалнята "Акад. Стефан Панаретов".

1940

Учредява се първият четиричленен Библиотечен комитет с председател Стоян Романски, член-кореспондент, действителен член и секретар на БАН, и членове, избрани от клоновете на Академията (Историко-филологически, Философско-обществен и Природо-математически). По решение на Управителния съвет на Академията се извършва ревизия - инвентаризация на наличността на академичния фонд. Въвежда се строга отчетност и се осъществява връзка между счетоводните документи и инвентарната книга. Установява се, че книжовното имущество възлиза на 44 098 т.

Съставя се първият топографски каталог на базата на азбучния (основния) каталог.

В службата за домашен прочит се въвежда картотека от заемни листове, наредени по дата на заемане на книгите. За литературата, изпратена по книгообмен или дарение, се съставят описи, в които се посочват получателя, теглото на пратката и пощенските разноски.

За завеждащ Библиотека е назначен Александър Панчев.

1941

Съставя се нов азбучен каталог на книгите.

Съставя се първият азбучен каталог на периодичните издания.

Съставя се първата картотека на речници и енциклопедии.

Изработва се първата картотека на статии на членовете на Академията, публикувани в списания и сборници, издания на Академията.

Назначава се нов библиотекар - Радка Букурещлиева.

1942

Създава се първата филиална книжовна сбирка в "Служба за български речник" - научно отделение на Академията.

1943

Библиотечният фонд се евакуира в с. Бистрица, Софийско, и се спасява от унищожение по време на бомбардировките над София през м. март и април 1944 г., които тежко засягат сградата на БАН.

1945

Библиотечният фонд се пренася от с. Бистрица в сградата на БАН и се подрежда. Библиотеката се открива за посещение и за обслужване на читателите.

1947

Библиотеката придобива права на депозитна библиотека за националната издателска продукция.

Поставя се начало на изграждане на специалните библиотеки към академичните научни подразделения и на академичната библиотечна мрежа.

Назначава се първият директор на Библиотеката - проф. Елена Савова.

1948

Библиотеката получава статут на Централна библиотека, осъществяваща методическо ръководство и координация на библиотеките от академичната мрежа.

Поставя се начало на централизирано комплектуване и каталогизация. Пристъпва се към изграждане на централни азбучни и систематични каталози.

Организира се печатна база за размножаване на каталожни картички за специалните библиотеки от академичната библиотечна мрежа.

1949

Централната библиотека получава права на Научен институт на БАН (Закон за БАН, 1949 г., чл. 16).

Преминава се към централизирано финансиране на комплектуването.

Обособява се фонд “Академика”.

Съставя се централен географски каталог на периодичните сборници, публикувани от български и чуждестранни академии, научни дружества, университети, архиви, музеи.

1950

Преминава се към централизиран международен обмен.

Начало на нова форма на читателско обслужване — ежеседмични изложби на новопостъпила литература.

1951

Изгражда се нова структура на Централната библиотека и на нейната мрежа. Създава се отдел “Институтски библиотеки” (днес сектор “Специални библиотеки на постоянните научни звена на БАН (ПНЗ на БАН)” със задача - координационна, консултантска и квалификационна дейност за библиотеките от академичната библиотечна мрежа.

Обособява се самостоятелен отдел “Справочно-библиографски” (днес отдел “Библиографско-информационно обслужване”).

Създава се самостоятелна служба “Международен книгообмен”.

Изработва се първата картотека “Дезидерата” за ретроспективно и текущо комплектуване на българска и чуждестранна литература.

1952

Обособяват се фондове от старопечатни книги, дисертации, картографски, нотни и графични издания.

Начало на междубиблиотечното заемане на литература от страната.

Начало на международното междубиблиотечно заемане на литература от чужбина.

Начало на дейността за съставяне и публикуване на сериите “Специална библиография” и “Биобиблиографии на български учени”.

Начало на профилирано комплектуване. Изработва се първият “Тематичен план за комплектуване”.

1953

Създава се специализирана библиотековедска сбирка с азбучен и топографски каталог (днес обособен фонд по библиотекознание и библиография).

1954

Създава се сводна систематична картотека на справочните издания.

Поставя се начало на изграждането на фонд от микроносители.

1957

Централната библиотека придобива статут на Център на специалната библиография в България (ПМС N 167 от 17 юли 1957 г.).

Утвърждават се принципите на профилирано комплектуване и координация на библиотечния фонд.

Учредява се първата “Координационна комисия по комплектуване” (днес Комисия “Библиотечни фондове”).

1958

Създава се отдел “Научна и техническа информация и документация”, по-късно прераснал в самостоятелен Център за научна информация.

1959

Начало на публикуване на периодичния сборник “Известия на Централната библиотека при Българската академия на науките” (1959-1973 г.).

1964

Служба “Международен книгообмен” се обособява в самостоятелен отдел (днес “Международен обмен на публикации”).

1970

Централната библиотека получава статут на научноизследователски институт по библиотекознание, специална библиография и научна информация в областта на природните, математическите и обществените науки (ПМС N 2 от 20 януари 1970 г.).

1972

Централната библиотека до 1992 г. е включена в структурата на научно обединение “Център за научна информация с Централна библиотека и Научния архив” с директор акад. Азаря Поликарпов. Директор на библиотеката е проф. Елена Савова.

1975

Начало на публикуване на изданието “Проблеми на специалните библиотеки. Тематичен сборник”.

1979

Начало на автоматизация на библиотечно-библиографските процеси.

1981

Начало на провеждане на вторичен подбор на библиотечните фондове.

1983

В специално обзаведена сграда се организира съвременен депозиториум за малкоползвана литература.

1989

За и. д. директор е назначен Борислав Стоянов.

1992

За директор е избран ст. н. с. д-р Динчо Кръстев.

Централната библиотека получава статут на депозитна библиотека за изданията на Световната банка.

Установява се достъп до Интернет. Централната библиотека е първата библиотека в България със собствен E-mail адрес.

1993

Изгражда се нова организационна структура на Централната библиотека. Създава се отдел “Автоматизация на библиотечно-библиографските процеси.”

1995

Изгражда се компютърна локална мрежа и се осигурява 24-часов достъп до Интернет.

1996

24 юни

Общото събрание на БАН приема “Правилник на Централната библиотека на Българската академия на науките”.

1997

В Интернет се публикува страница на Централната библиотека <http://www.cl.bas.bg>

2000

Изгражда се нова организационна структура на Централната библиотека. Създават се: отдел “Управление на информационните ресурси”; сектор “Чуждестранна българистика”.

Начало на публикуване на изданието “Българистика/Vulgarica. Информационен бюлетин”.

2001

22 април

Централната библиотека сключва договор с израелската фирма ExLibris Ltd за закупуване на интегрираната автоматизирана библиотечна система ALEPH500.

Научната група и водещи специалисти от Централната библиотека разработват изследователски и приложни проекти в областта на библиотекознанието, библиографията и автоматизацията на библиотечно-информационните дейности.

2002

Адаптира се интегрираната автоматизирана библиотечна система ALEPH500.

Провежда се обучение на библиотечния персонал.

Начало на тестване на ALEPH500 за шестмесечен период.

2003

1 януари

Внедрява се интегрираната автоматизирана библиотечна система ALEPH500 за управление на библиотечните и информационните ресурси. Каталогизират се всички новопостъпващи библиотечни документи съгласно формат MARC21 (Mashing Readable Catalogue21) и AACR2 (Anglo-American Cataloging Rules. 2 ed.). Начало на изграждане на електронен каталог и на Оторизирана база данни за предметните рубрики и Оторизирана база данни за авторска отговорност, която представя учените на БАН и техните научни постижения.

Участие в информационни и компютърни мрежи и системи за кумулиране, обработка и предоставяне на информация за науката в България.

Осъществяване на достъп до чужди бази данни.

На базата на протокол Z 39.50 се обменят данни с библиотеки в света — Конгресната библиотека на САЩ, Британската библиотека, Руската държавна библиотека, Информационната система на библиотеките на Оксфордския университет, Центъра за дигитални информационни услуги в Израел, Библиотеката на Унгарската академия на науките и др.; а в България - с библиотеките на Техническия университет и Нов Български университет.

Въвежда се принципът на текущо обучение на библиотекари за работа в интегрираната автоматизирана библиотечна система ALEPH500.

Начало на първата цялостна инвентаризация (проверка) на библиотечните документи в Централната библиотека.

2004

Начало на ретроконверсия на библиотечни документи от фондовете на Централната библиотека - книги от фонда на читалнята “Проф. Стефан Панаретов”.

Централната библиотека израства като методически център за разпространение на формата

MARC21 в България. Централната библиотека се превръща в координационен център в страната по международния формат **MARC21** и **AACR. 2 ed.**

Създава се модел за описание на копия на славянски ръкописи според формат **MARC21**.

Изгражда се електронен каталог на библиотечни документи от фонда на библиотеката на Софийския исторически музей на базата на автоматизираната библиотечна система **BASLIB** по съвместен проект на Централната библиотека с ОП “Стара София” със Софийски исторически музей.

декември

Начало на дигитализация на микрофилми на славянски ръкописи, получавани от Британската библиотека.

Разработва се дългосрочна програма за продължаващо обучение на библиотекарите от специалните библиотеки на БАН с оглед ретроконверсия на библиотечните документи, съхранявани в техните фондове.

2005

Начало на съвместен проект на Централната библиотека с Института за литература на БАН и Британската библиотека “Машинночитаемо описание и каталог на средновековни ръкописи”.

Начало на каталогизиране на копия - микрофилми, фотокопия, **CD, DVD**, на **средновековни славянски** ръкописи, съхранявани в библиотеки в България, Великобритания и Русия, и представяне в електронния каталог на Централната библиотека. Изграждане на логическа база данни на микрофилми на славянски ръкописи, съхранявани в Централната библиотека.

Начало на ретроконверсия на библиотечните документи в специалните библиотеки на БАН.

2006

Ускорено дигитализиране на копия на славянски ръкописи. Разширяване на логическата база данни на микрофилми на славянски ръкописи с такива на гръцки, сръбски, руски, румънски, латински, грузински, арменски, еврейски и др. езици.

Разширяване на проекта и присъединяване към него на Библиотеката на Руската академия на науките в Санкт-Петербург.

Разработване на съвместен проект със Софийския исторически музей за изграждане на електронен архив на художествената сбирка на Музея за представяне в Интернет на базата на автоматизираната библиотечна система **BASLIB**.

2007

Централната библиотека сключва договор за сътрудничество с **OCLC — Online Computer Library Center (WORLDCAT)**, което я превръща в първата и единствена библиотека в България, която подава библиографски записи.

Централната библиотека преминава към версия 16 на **ALEPH500**.

Начало на изграждане на дигитална библиотека от копия на славянски ръкописи.

Завършване на ретроконверсията на библиотечните документи от личната колекция на Феликс Каниц, чуждестранен член на БКД, и на книгите от фонда на читалнята “Акад. Стефан Панаретов”.

Начало на ретроконверсия и дигитализация на колекциите от старопечатните книги 1806-1878 г.; български периодични издания 1844-1944; руски имперски книги 1700-1917; личната библиотека на Никола Милев.

Начало на публикуване на електронното издание “Информационен бюлетин на Централната библиотека на БАН”.

БИБЛИОГРАФИЯТА КАТО ИЗКУСТВО КРЪСТИНА ГЕЧЕВА НА 80 ГОДИНИ

Евгения Станчева, E-mail: jeny@cl.bas.bg
ст.н.с. дфн Анисава Милтенова, E-mail: anmilten@bas.bg
ст.н.с. д-р Никола Казански, E-mail: refer2@cl.bas.bg

През последните години неведнъж сме се възхищавали на енциклопедичните познания на бележития специалист в областта на библиографията Кръстина Гечева. Автор на тринадесет изчерпателни труда в областта на историята, литературата и наукознанието, нейният всеотдаен труд вдъхновява колегите и сътрудниците ѝ, задължава ги да проявяват същата възискателност и професионализъм, които тя неотклонно следва в своята работа. Както е известно, библиографията изисква особен, специфичен талант, който съчетава широкия поглед към обекта на изследване с познания за световните практики на структуриране на библиографски пособия. Не на последно място — мисията на библиографа е да доведе до читателя точната, прецизно представена информация, събирана и класифицирана

в продължение на дълго време. Кръстина Гечева е мисионер в пълния смисъл на думата, тъй като увековечи творчеството не само на знакови фигури на българската литературна наука — Йордан Иванов, Михаил Арнаудов, Иван Шишманов и наши възрожденски дейци, но направи и единствената по рода си пълна библиография на богомилството като явление, зародило се в българските земи. Наред с това авторката събра и публикува справочници за членовете на Българската академия на науките и на българската историческа наука.

Родена е на 14 ноември 1927 г. в гр. Бургас. Завършва класическа гимназия (1946), а след това Юридическия факултет на Софийския университет (1950). След получаването на висшето си образование, предвид сложните обществено-политически условия в началото на 50-те години на миналия век, тя се включва в библиотечарски курс за висшисти при Народната библиотека (1952). След завършването му започва работа в Справочния отдел на Софийската градска библиотека, където е до 1959 г.

Истинската библиографска школа за нея, по думите на Т. Янакиева¹, е “прочутият Справочен отдел” на Централната библиотека на Българската академия на науките, където постъпва през 1959 г. По това време там работят изключителни професионалисти с висока специална, обща и езикова култура — библиографи, библиотекари и информационни специалисти като ст. н. с. Лиляна Велинова, Веселин Вълчев, Маргарита Вълчанова, Златка Белева, Маргарита Панева и Веса Дончева, на които Кръстина Гечева е равностоен колега и съмишленик.

В това национално средище на специалната библиография тя участва в изработването на академичната поредица „Биобиблиографии на български учени” и на биобиблиографския алманах „Сто години Българска академия на науките” [1,2]. Именно чрез работата в тях се изгражда и умението на Кръстина Гечева в областта на персоналната библиография. В началото на 70-те години на миналия век тя се заема с първата си самостоятелна задача — изработването на биобиблиография на акад. Йордан Иванов [3]. Следва я биобиблиографията на акад. Михаил Арнаудов, подготвена по повод 120 години от рождението му и 20 години от смъртта му [11]. В предговора си към нея проф. Дочо Леков казва: “За Арнаудов са писали фолклористи, литературоведи, културолози, писатели. Обнародвани са анкети, литературни портрети, книги. Но никой, без да омаловажавам усилията и добрите намерения на изследователите

¹ Янакиева, Татяна. За творческия характер на библиографския труд. Разсъждения по повод 80-годишнината на Кръстина Гечева. — Библиотека, XIV, 4, 2007, 30-35.

му, не е успял да представи в пълнота и автентичност многомащабния образ на учения енциклопедист. Това постига в значителна степен библиографският труд на Кръстина Гечева. Тя създава монументална библиография, в която стореното от един достолепен академик намира подобаващо място” [11, с.12-13]. Най-голямото ѝ постижение, “венец в областта на персоналията”, както казва Т. Янакиева, е трудът ѝ за Иван Шишманов [12]. “С него тя показва още по-богата оптика на библиографския поглед към персоналията”.

През 1973 г. Кръстина Гечева напуска Централна библиотека и е привлечена в проблемната група “Историческа библиография и информация” към Института за история при БАН. Тук започва работата ѝ в една нова за нея сфера — историческата библиография. Участва в изработването на уникалната библиографска картотека от стотици хиляди библиографски описания. Резултат от това са последните два тома на поредицата „Българска историческа наука” [5,8] и библиографиите към томове пети и шести на многотомната история на България, посветени на Българското възраждане [6,9].

Нов етап в развитието на българската тематична библиография са нейните тематични исторически библиографии, посветени на Българското културно възраждане [4,7] и особено на богомилството. Двете издания на „Богомилството” (1997) и (2007) [10,13], вече изчерпани, са пример за широкия обществен отзвук и признание на библиографския труд. Този венец на нейното библиографско изкуство е високо оценен не само у нас, но и в чужбина — от изтъкнати учени като професорите Норман Танер (Рим), Жан Брьолнар (Париж), Франьо Санек (Загреб) и много други. За него акад. Димитър Ангелов, автор на предговора към този труд, казва: “Едно произведение, единствено до сега по своя обхват, в което е събран и систематизиран огромен фактически материал. Един труд, който издава завидната професионална вещина на автора и заедно с това — ясно изразен стремеж да се подчертае през погледа на библиографа изключителният интерес към богомилството в неговата същина — не само на българско, но и на общоевропейско явление” [13,с.40].

Днес нейният изключителен професионализъм и ерудиция я правят незаменим сътрудник в Съвета за чуждестранна българистика към Управителния съвет на БАН като редактор и библиограф на труда „Чуждестранна българистика през XX век”, който е под печат. Справочникът съдържа около 1100 персоналии, снабдени с изчерпателна библиография (над 25 000 заглавия), която е най-ценното в този дългогодишен труд. Библиографията, уникална по своята пълнота, представя българистичните проучвания в продължение на повече от сто години, очертавайки мястото на изследванията за българската история, език, литература, фолклор и изкуства в световната хуманитаристика. Огромната работа по представянето на тази същностна част от справочника принадлежи на Кръстина Гечева.

Към творческия ѝ портрет трябва да споменем и приносът ѝ в съставянето, редактирането и библиографското оформление на трудовете от и за поета, писателя, преводача, философа и естета Стефан Гечев, с когото свързва личната си съдба в добро и зло. Техният дългогодишен съюз е пример за Божието провидение, обединяващо хората със сродни души и дарования.

Скъпа Тити (както я наричат всичките ѝ приятели), обичаме те и се възхищаваме от твоя талант и човешка топлина. Пожелаваме ти много здраве, щастие и бъдеща плодотворна работа. На многая лета!

Библиография

1. 100 години Българска академия на науките. 1869—1969 : Т. 1 : Академици и членове кореспонденти. — София : БАН, 1969. — 950 с. (С колектив)
2. 100 години Българска академия на науките. 1869-1969 : Т. 2 : Професори и старши научни сътрудници. : Обществени науки. — София : БАН, 1972. — 396 с. (С колектив).
3. Йордан Иванов : Библиография. — София : БАН, 1974. — 110 с.

4. Българско културно възраждане : Материали за библиография : Литература, публикувана в България 1878-1978. — София : БАН, 1979.— 115 с.
5. Българска историческа наука : Библиография. : Т. 4 : 1975-1979. — София : БАН, 1971. — XII, 902 с. (С колектив).
6. Българско възраждане : XVIII — средата на XIX в. : Библиография. // История на България : Т. 5. — София : БАН, 1985. - 521—557.
7. Българската култура през Възраждането : Библиография. Българска и чужда книжнина : 1878-1983. — София : БАН, 1986. — 599 с.
8. Българска историческа наука : Библиография : Т. 5 : 1980—1984. — София : БАН, 1986. — 1136 с. (С Е. Костова).
9. Българско възраждане 1856-1978 : Библиография. // История на България : Т. 6. — София : БАН, 1987. — 587-639.
10. Богомилството : Библиография. — София : Акад. изд. “Проф. Марин Дринов”, 1997. — 232 с.
11. Михаил Арнаудов : Биобиблиография. — София : Акад. изд. “Проф. Марин Дринов”, 2000. — 276 с.
12. Иван Шишманов : Биобиблиография. — София, ИК Гутенберг, 2003. — 331 с.
13. Богомилството : 2 доп. и основно прераб. изд. — София : ИК Гутенберг, 2007. — 390 с.

Съставител и редактор на:

14. Гечев, Стефан. Ненужните скептици : Есета, спомени интервюта. — София : Балкани, 2003. — 347 с.
15. Гечев, Стефан. Избрани произведения : Т. 1 : Поезия. — София : З. Стоянов, 2007. (Под печат)

Редактор на:

16. Сеферис, Георгиос. Езикът на чудовището / Прев. Ст. Гечев. — София : Балкани, 2002. — 214 с.
17. Елитис, Одисеас. Тялото на лятото / Прев. Ст. Гечев. — София : Балкани, 2003. — 197 с.
18. Стефан Гечев : 1911—2000: Биобиблиография / Състав. Пенка Димитрова, Ренета Константинова : Ред. Кръстина Гечева. — Варна : Данграфик ЕООД, 2006. — 186 с.

ПРЕДСТОЯЩИ ГОДИШНИНИ НА ЧЛЕНОВЕ НА БАН (1869–2007)

Емилия Момчилова, E-mail: emimom@cl.bas.bg

1 декември

30 г. от смъртта и 115 г. от рождението на ПЕТРЕ КОНСТАНТИНЕСКУ-ЯШ (25.11.1892–01.12.1977), румънски историк на изкуството и археолог. Чуждестранен член (1952).

3 декември

80 г. от смъртта на СТОЯН НИКОЛОВ МИХАЙЛОВСКИ (07.01.1856–03.08.1927), поет-сатирик, общественик. Действителен член (1898).

3 декември
105 г. от рождението на КИРИЛ СПИРИДОНОВ МИРЧЕВ (03.12.1902–21.12.1975), езиковед.
Извънреден член (1945).

4 декември
175 г. от рождението на АЛБЪРТ ЛОНГ (04.12.1832–15.06.1901), американски богослов-мисионер, езиковед и археолог.
Чуждестранен член (1884).

5 декември
105 г. от рождението на ВЛАДИМИР КИРИЛОВ ХРИСТОВ (05.12.1902–28.02.1979), геодезист.
Академик (1958).

6 декември
80 г. от смъртта и 155 г. от рождението на ЕФРЕМ ЦВЕТКОВ КАРАНОВ (28.01.1852–06.12.1927), книжовник, фолклорист и етнограф.
Редовен член (1884).

6 декември
35 г. от смъртта на АЛЕКСАНДЪР ВЛАДИМИРОВИЧ ПАЛАДИН (10.09.1885–06.12.1972), руски биохимик.
Чуждестранен член (1958).

6 декември
65 г. от смъртта на АФАНАСИЙ МАТВЕВИЧ СЕЛИШЧЕВ (23.01.1886–
06.12.1942), руски езиковед-славист.
Чуждестранен член (1930).

7 декември
140 г. от рождението на ЯН МИХАЛ ЙОРДАН РОЗВАДОВСКИ (07.12.1867–
14.03.1935), полски езиковед-славист.
Чуждестранен член (1926).

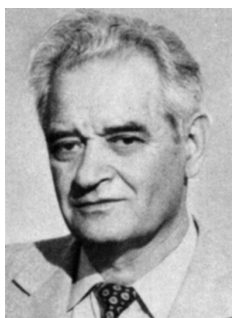
8 декември
100 г. от рождението на ИВАН НИКОЛОВ ПОПОВ (08.12.1907–16.01.2000),
електроинженер, обществено-политически и държавен деец, дипломат.
Член-кореспондент (1961).

9 декември
35 г. от смъртта на АТАНАС ТРИФОНОВ ПОПОВ (13.01.1906–09.12.1972),
растениевъд.
Академик (1958).

10 декември
35 г. от смъртта и 115 г. от рождението на ДЮЛА МОРАВЧИК (29.01.1892–
10.12.1972), унгарски византолог и филолог-класик.
Чуждестранен член (1942).

12 декември
85 г. от рождението на ТОДОР ГЕОРГИЕВ КЪДРЕВ (12.12.1922–07.01.1989),
растениевъд.
Член-кореспондент (1984).

14 декември
85 г. от рождението на НИКОЛАЙ ГЕНАДИЕВИЧ БАСОВ (14.12.1922–
01.07.2001), руски физик – квантова радиофизика.
Чуждестранен член (1974).

15 декември
130 г. от рождението на НИКОЛАЙ СЕВАСТИЯНОВИЧ ДЕРЖАВИН
(15.12.1877–26.02.1953), руски филолог-славист.
Чуждестранен член (1945).

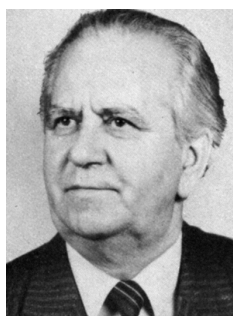
15 декември
115 г. от смъртта на НИКОЛА СТОЯНОВ МИХАЙЛОВСКИ (1818–
15.12.1892), книжовник, публицист и общественик.
Почетен член (1884).

15 декември
25 г. от смъртта на КУНЬО ДИМИТРОВ СТОЕВ (09.06.1914–15.12.1982),
агроном-ампелограф.
Академик (1974).

17 декември
95 г. от рождението на ВЕЛИН ЯНКОВ КОЙНОВ (17.12.1912–13.08.1991),
почвовед.
Член-кореспондент (1971).

19 декември
85 г. от рождението на МИНКО СЛАВЧЕВ МИНКОВ (19.12.1922–
16.12.1991), инженер-геолог.
Член-кореспондент (1984).

19 декември
75 г. от рождението на ЙОАКИМ ХЕРМАН (19.12.1932), немски археолог.
Чуждестранен член (1989).

21 декември
160 г. от рождението на ГЕОРГИ ЙОРДАНОВ ТИШЕВ (21.12.1847–
09.04.1926), обществен и държавен деец.
Действителен член (1902). Дарител на БАН.

23 декември
125 г. от рождението на СПИРИДОН СПАСОВ КАЗАНДЖИЕВ (23.12.1882–
13.05.1951), психолог и философ.
Редовен член (1941). Секретар (от 1947 научен секретар) на БАН (1942–
1949).

24 декември
140 г. от рождението на МАНОЛ ИВАНОВ ЛЕСЕВ (24.12.1867–25.05.1906),
филолог.
Действителен член (1900).

27 декември
80 г. от рождението на НИКОЛАОС МУЦОПУЛОС (27.12.1927), гръцки архитект.
Чуждестранен член (1985).

27 декември
45 г. от смъртта и 100 г. от рождението на АЛЕКСАНДЪР ВАСИЛИЕВИЧ ТОПЧИЕВ (09.08.1907–27.12.1962), руски химик-органик.
Чуждестранен член (1958).

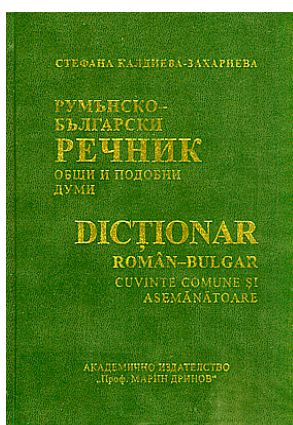
**КНИГИ ОТ АКАДЕМИЧНОТО ИЗДАТЕЛСТВО “ПРОФ. МАРИН ДРИНОВ”,
ПОСТЪПИЛИ ВЪВ ФОНДА НА ЦЕНТРАЛНАТА БИБЛИОТЕКА НА БАН
Евгения Станчева, E-mail: jeny@cl.bas.bg**

БИЦИЛЛИ, Петър Михайлович. Въведение в световната история / Петър Михайлович Бицилли; Прев. от сърбо-хърватски Елисавета Иванова-Аначкова, Асен Аначков. – София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2007. – 231 с.
ISBN 978954322059

System number [000087191]

Книгата е хроника на световните събития в нова перспектива - в съответствие с онези нови проблеми на световната политика, които са предизвикани от големите обществени сътресения на нашето време.

КАЛДИЕВА-ЗАХАРИЕВА, Стефана Боянова. Румънско-български речник. Общи и подобни думи = Dicționar româno-bulgar. Cuvinte comune și asemănătoare / Стефана Боянова Калдиева-Захариева. – София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2007. – 848 с.

ISBN 9789543222230

System number [000087518]

Речникът съдържа над 12 000 румънски и над 13 000 български думи и дава солидна основа за разнообразни съпоставителни лексикосемантични изследвания, които да хвърлят нова светлина върху общото и подобното в лексиката на българския и румънския език.

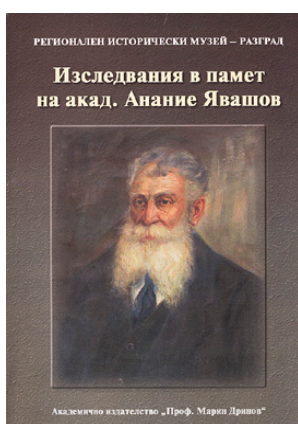

ТАХИР, Мюмюн Мюмюнов. Идентичност и толерантност: Философски и практически въпроси на културната интеграция / Мюмюн Мюмюнов Тахир. – София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2007. – 180 с.

ISBN 9783222193

System number [000087193]

Разгледани са философските и практическите въпроси на културната интеграция на етническите общности у нас в контекста на интеграцията на българската държава в Европейския съюз.

НАУЧНА конференция, посветена на 150-годишнината от рождението на акад. Анание Явашов, Разград, 25 окт. 2005. Изследвания в памет на акад. Анание Явашов : Сборник статии от научна конференция, посветена на 150-годишнината от рождението му / Състав. Иван Иванов [и др.] ; Науч. ред. Милен Куманов. – София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2007. – 302 с.; + снимков м-л извън пагинация ; Справка за авторите с. 301

ISBN 9789543221981

System number [000087581]

Сборникът съдържа статии, посветени на дейността на акад. Анание Явашов - основател на Историческия музей в Разград и Разградското археологическо дружество; поместени са също така и нови археологически, демографски, етноложки и исторически изследвания за Разград и региона.

НОВИ ПОСТЪПЛЕНИЯ ВЪВ ФОНДА НА ЦЕНТРАЛНАТА БИБЛИОТЕКА НА БАН

Евгения Станчева, E-mail: jeny@cl.bas.bg

АЛЕКСЕЕВ, Дмитрий. Протегни към огъня ръце : Разкази / Дмитрий Алексеев. – София : Илинда-Евтимов ЕООД, 2006. – 167 с.

ISBN 9547110918

ISBN 9789547110915

System number [000084249]

АЛТЕР, Марек. Сарра. Жената на Аврам : Роман / Марек Алтер ; Прев. от фр. ез. Елена Велчева. – София : Рива, 2006. – 300 с.

ISBN 9543200610

ISBN 9789543200610

System number [000083715]

АНДРЕЕВА, Людмила Маринова. Социално познание и междуличностно взаимодействие / Людмила Маринова Андреева. – София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2007. – 517 с. : ил. ; Индекс с. 505-517 ; Бележки под линия. Библиогр. с. 463-504

ISBN 9789540725154

System number [000083801]

АРИСТОТЕЛ. За небето ; За възникването и загиването / Аристотел ; Прев. от старогръцки Димка Гочева, Димитър Илиев ; Ред. Владимир Илиев. — София : Сонм, 2006. — 314, [4] с. : ил. ; Прил. : Бележки относно Платоновите многостени (с. 277-292) ; Индекс на имената и най-често употребяваните термини в “За небето” (с. 293-299) ; Индекс на имената и най-често употребяваните термини в “За възникването и загиването” (с. 300-304) (Библ. Делос); Библиогр. с. 305-314

ISBN 9548478870

ISBN 9789548478878

System number [000083779]

БЕГБЕДЕ, Фредерик. Прозорци към света / Фредерик Бегбеде ; Прев. Иво Христов. — София : Пулсио, 2006. — 264 с. : фотогр.

ISBN 9549490033

System number [000084178]

БЕГБЕДЕ, Фредерик. Разкази под екстази / Фредерик Бегбеде ; Прев. от фр. ез. Красимир Петров. — София : Пулсио, 2004. — 133 с.

ISBN 9549138992

System number [000084157]

БЕНАКИСТА, Тонино. Някой друг / Тонино Бенакиста ; Прев. от фр. ез. Иво Христов. — София : Пулсио, 2005. — 284 с.

ISBN 9549420025

System number [000084197]

БЕНБАСАТ, Алберт. Бизнес среда на книгата : Сб. с докл. от научния семинар по книгоиздаване, проведен на 23 ноември 2004 г. във Факултета по журналистика и масова комуникация на Софийския университет “Св. Климент Охридски” / Състав. Алберт Бенбасат, Веселина Вълканова, Петранка Филева. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2007. — 199 с.

ISBN 9789540724874

System number [000083737]

БИНЧИ, Мейв. При Куентин : [Роман] / Мейв Бинчи ; Прев. от англ. ез. Красимира Матева. — София : Емас ; Глобус, 2005. — 410 с.

ISBN 9548793830

System number [000083545]

БОГДАНОВ, Георги. Отживяна река : Избрани стихотворения / Георги Богданов ; Ред. Елена Алекова. — София : Artes Liberales, 2007. — 159 с. : ил.

ISBN 9549103951

ISBN 9789549103953

System number [000083730]

БЪЛГАРСКИ легенди в стихове / Състав. Йонка Динова, Мария Славкова, Петър Нешев. — София : Слънце-3, 2007. — 24 с. : ил.

ISBN 9789549199413

System number [000084254]

БЪРНСТИЙН, Джереми. Алберт Айнщайн и границите на физиката / Джереми Бърнстийн ; Прев. Васил Дудеков-Кършев. — София : Рива, 2006. — 184 с. : сн. ; Библиогр. с. 184

ISBN 9543200793

ISBN 9789543200795

System number [000083714]

ВАГНЕР, Питър. Църквата на работното място : Как Божиите хора могат да трансформират общество / Питър Вагнер ; Прев. Валентина Петрова. — София : Мемра, 2006. — 200 с. ; Бележки с. 188-193 ; Тематичен указател с. [194]-198

ISBN 9546700541

ISBN 9789546700544

System number [000084238]

ВИЗАНТИЯ в собствените ѝ очи и в очите на другите : [Сборник статии] / Състав. Веселина Вачкова, Албена Миланова, Цветелин Степанов. — София : Гутенберг, 2007. — 312 с. : табл.

ISBN 9789546170224

System number [000084271]

ВИТАЛИС, Виторио. Добър ден, Господи. Андантина / Виторио Виталис. — София : Световит, 2006. — 376 с.

ISBN 9549761096

System number [000084229]

ГАНЧЕВ, Георги П. Васил Левски - святият и чистият / Георги Ганчев. — София ; [Пазарджик] : ГАН, 2007. — 310, [1] с. : ил. ; Бележки с. 299-306 ; Речник на чужди, остарели, непознати и малко известни думи и изрази с. 307-308 ; Библиогр. с. 309-310

ISBN 9789548518161

System number [000083822]

ГОЛИЙСКИ, Петър Николов. Българите в Кавказ и Армения (у̀у-Х век) / Петър Николов Голыйски. — София : Тангра ТанНакРа, 2006. — 648 с. : табл. + 14 к. ; Библиогр. с. 584-596

ISBN 9549942902

ISBN 9789549942903

System number [000083581]

ГЪРКОВА, Теодора Георгиева. Изворче : Просветно-възпитателна детска стихосбирка / Теодора Георгиева Гъркова. — София : [б. изд.], 2007. — 62 с. : ил.

System number [000083599]

Д'АЖЕ, Ейдриън. Свитькът Омега / Ейдриън Д'Аже ; Прев. Крум Бъчваров. — София : Бард, 2006. — 430 с.

ISBN 9545856947

System number [000083543]

ДДС в Европейския съюз / Прев. Албена Кирякова и др. — София : Икономика прес, [б. г.]. — 438 с. : ил., табл.

System number [000083795]

ДЕВЕДЖИЕВ, Георги. Брутални възмездия : [Роман] / Георги Деведжиев. - [б. м.] : [б. изд.], [б. г.]. — 204 с.

ISBN 954561191X

System number [000083767]

ДЕЕ, Лоран. История на Тибет / Лоран Дее ; Прев. от фр. ез. Калина Любомирова. — София : Рива, 2006. — 392 с. : ил. ; Речник с. 381-385 ; Библиогр. с. 363-379

ISBN 9543200572

ISBN 9789543200573

System number [000083826]

ДЕЛАУЕЙТ, Фредерик. Международни одиторски стандарти : Уч.-практ. помагало / Фредерик Делауейт ; Прев. Миленака Савова, д-р Димитър Радонов. — София : Икономика прес, 2007. — 200 с. : ил.

ISBN 9789549197853

System number [000083726]

- ДЕНЕВ, Деню. Блуждаещ огън : Стихотворения, миниатюри, бележки / Деню Денев. — София : Захарий Стоянов, 2007. — 270 с.
ISBN 9547397028
System number [000083546]
- ДЕНЕВ, Пламен. Модели за педагогическо взаимодействие дете (ученик) - учител - родител / Пламен Денев. — София : Гей-Либрис, 2005. — 87 с.: ил.; Библиогр. с. 79-86
ISBN 954300062X
System number [000083618]
- ДРОА, Роже-Пол. Философията - диалог с дъщеря ми / Роже-Пол Дроа ; Прев. Георги Цанков. — София : Рива, 2007. — 78 с.
ISBN 9789543200870
System number [000083790]
- ЕВРОПЕЙСКИ съюз. [Закони и др. п.] Европейски директиви : Закон за счетоводството : Национален сметкоплан. Сметкоплан по МСФО. — София : Икономика прес, 2007. — 145 с.
ISBN 9549197816
ISBN 9789549197815
System number [000084246]
- ЕНЧЕВ, Иван. Край Бързица : Роман / Иван Енчев. — София : Българска книжница, 2007. — 237, [1] с.
ISBN 9789543800179
System number [000083775]
- ЖЕЛЯЗКОВА, Нина Петрова. Дъга : Стихотворения / Нина Желязкова. — Батак ; Пловдив : Макрос, 2006. — 71 с. : ил.
ISBN 9545611960
ISBN 9789545611964
System number [000083724]
- ЗАГОРЧИНОВ, Стоян Павлов. Празник в Бояна : Ист. роман / Стоян Павлов Загорчинов. — София : Унискорп, 2006. — 240 с.
ISBN 9543300585
ISBN 9789543300587
System number [000084248]
- ИЛИЕВА-КАЛОЯНОВА, Звезда. Сълза за незримия : Лирика / Звезда Илиева-Калоянова. — София : Пропелер, 2007. — 80 с. : ил.
ISBN 9789549367737
System number [000084252]
- ИНТЕРКУЛТУРНА комуникация : (Науч. конференция на млади учени във ФКНФ, ноември 2004 г.) / Състав. Весела Кацарова. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2007. — 160 с. : ил. ; Библиогр. и бележки след всяка тема
ISBN 9789540724812
System number [000083783]
- КАЛЧЕВ, Христо. Вълчият капан : Вулгарен роман Ч. 1- / Христо Калчев. — София : Световит, 2006. — 116 с.
ISBN 954976110X
System number [000084224]
- КАЛЧЕВ, Христо. Сънят на уморения лъв : Вулгарен роман / Христо Калчев. — София : Световит, 2003. — 95 с.
ISBN 9549761452
System number [000025721]

- КАЦАРОВ, Петър Атанасов. Как да си помогнем : Т. 2. — Пловдив: Макрос, 2005. — 160 с.: Библиогр. с 158-159
ISBN 9545611863
System number [000083792]
- КОНОНОВ, Михаил. Голата пионерка / Михаил Кононов. — София : Унискорп, 2006. — 263 с.
ISBN 9543300593
ISBN 9789543300594
System number [000084245]
- КРАВЧУК, Александер. Юлий Цезар / Александер Кравчук ; Прев. от пол. ез. Ангелина Дичева. — София : Витлеем, 2007. — 240 с. ; Библиогр. с. 238-239
ISBN 9789549113464
System number [000083813]
- КРАЕВЕДСКИ четения : Св. II - / Състав. Радка Инджиева. — Казанлък : Ирита, 2006. 2. Материали от националната научна конференция “Казанлък в миналото и днес”, състояла се на 27 и 28 октомври 2005 г. в гр. Казанлък, посветена на 10-годишнината от основаването на краеведско дружество “Иван Енчев-Видь” — Казанлък : Ирита, 2007. — 226 с.
ISBN 95499936162
ISBN 9789549993615
System number [000083766]
- КРАСИН, Христо. Аленото дуло / Христо Красин. — София : Световит, 2006. — 102 с.
ISBN 9549761150
System number [000084236]
- КРОНИН, Майк. История на Ирландия / Майк Кронин ; Прев. от англ. ез. Аглика Маркова. — София : Рива, 2007. — 286 с. ; Бележки под линия
ISBN 9789543200849
System number [000083870]
- КРУШКОВ, Христо Димитров. Практическо програмиране с Delphi : Ч. 1 - / Христо Димитров Крушков. — Пловдив : Макрос, 2004. — 204 с. : ил. ; Библиогр. с. 199
ISBN 9545611537
System number [000083798]
- КРУШКОВ, Христо Димитров. Практическо ръководство по програмиране на C++ : Ч. 1. Въведение в програмирането / Христо Димитров Крушков. — Пловдив : Макрос, 2006. — 303 с. : ил.
ISBN 954561188X
ISBN 9789545611889
System number [000083797]
- КРЪСТЕВА, Ана Петрова. Технология на зърнопреработването : Ч. 1 - / Ана Петрова Кръстева, Димитър Николов Балджиев. — Пловдив : Акад. изд. на УХТ - Пловдив, 2006. — 210 с.: ил. ; Библиогр. с. 209-210
ISBN 9542400683
ISBN 9789542400684
System number [000083866]
- КЪРКУД, Бъртън. История на Мексико / Бъртън Къркуд ; Прев. Илия Илиев. — София : Рива, 2007. — 320 с.
ISBN 9789543200832
System number [000083810]
- ЛАЗАРЕВ, Сергей Николаевич. Диагностика на кармата. Кн. 12. Животът, като махване с крила на пеперуда / Сергей Николаевич Лазарев ; Прев. от рус. ез. — Бургас : Станпрес, 2005. — 176 с.
ISBN 9789549481129
System number [000083717]

ЛАМБРИНОВ, Николай. Артисти : Три новели и един роман в ретро стил / Николай Ламбринов. — София : Вулкан 4, 2007. — 280 с.

ISBN 978954488

System number [000083720]

ЛАМРИНОВ, Николай Светославов. Вашите пари не миришат : Три истории в едно - нес кафе фрапе. Полукриминален, полудействителен, полупародиен текст или имало едно време... / Николай Светославов Ламринов. — София : Вулкан 4, 2006. — 144 с.

ISBN 9544880976

ISBN 9789544880972

System number [000083794]

ЛЕВСКИ, Васил. Личният бележник (тефтерчето) на Васил Левски. 1871-1872. България и Влашко : Разчетен текст / Васил Левски ; Състав. Цветолюб Христов Нушев, Тодорка Милчова Томова. - факс. изд. — София : Труд, 2007. — 348 с. : ил. + Agenda . 2007 — 118 с.

ISBN 9789545287213

ISBN 9789545287220

System number [000084635]

ЛИПС, Фердинанд. Конспирацията срещу златото : Погледът на един частен швейцарски банкер зад кулисите на властта / Фердинанд Липс ; Прев. от нем. ез. Светослав К. Коев. — София : Дилок, 2006. — 375 с. : Индекс с. 365-375 ; Бележки под линия; Библиогр. с. 356-364

ISBN 9549994597

ISBN 9789549994599

System number [000084235]

ЛУЖКОВ, Юрий Михайлович. Развитие на капитализма в Русия : 100 години по-късно : Спор с правителството за социалната политика / Юрий Лужков ; Отг. ред. Светлана Шаренкова ; Прев. Зоя Котева. — София : Форум България-Русия, 2005. — 79 с.

ISBN 954942202X

System number [000071084]

ЛЮБЕНОВА, Надежда. Обречени на забрава : Стихове / Надежда Любенова. — Пловдив : Макрос, 2006. — 160 с. : ил., портр.

ISBN 9545611936

ISBN 9789545611933

System number [000084251]

МАДЖАРОВ, Господин. Министър-председателят, неговият следовател и... / Господин Маджаров, Васил Добревски. — София : Световит, 2004. — 160 с.

ISBN 9549761703

System number [000084243]

МАРКУЗЕ, Лудвиг. Философия на не-щастieto : Песимизмът-стадий на зрелостта / Лудвиг Маркузе ; Прев. Андрей Лешков. — София : Кибеа, 2006. — 270 с.

ISBN 9544744169

ISBN 9789544744168

System number [000084241]

МАРКУЗЕ, Лудвиг. Философия на щастieto. От Йов до Фройд / Лудвиг Маркузе ; Прев. Емилия Николова. — София : Кибеа, 2006. — 350 с.

ISBN 9544744134

System number [000084240]

МАРТЕН, Жан-Кле. 100 думи за 100 философи : От Хераклит до Дерида / Жан-Кле Мартен ; Прев. от фр. ез. Лидия Денкова. — София : Рива, 2006. — 352 с. ; Бележки под линия

ISBN 9543200734

ISBN 9789543200733

System number [000084250]

- МЕЖДУНАРОДНИ стандарти за финансови отчети. Ситуации. Казуси. Решения : Практически курс / Прев. Миленка Савова и др. — София : Икономика прес, 2007. — 361 с. : табл.
ISBN 9549197816
System number [000083853]
- МЕЛТЕВ, Михаил. Телевизията - културна индустрия / Михаил Мелтев. — София : Титра, 2007. — 160 с. ; Бележки с. 152-153 ; Показалец на съкращения и наименования, използвани в текста с. 156-158 ; Резюме на англ. ез. с. 159 ; Библиогр. с. 154-155
ISBN 9549048691
ISBN 9789549048698
System number [000080179]
- МИТРОФАН монах. Задгробният живот : Как живеят нашите покойници и как ще живеем ние след смъртта според учението на Православната Църква, по общочовешко предчувствие и чрез научните изводи / Монах Митрофан ; Гл. ред. Сливенски митрополит Йоаникий; Прев. от рус. ез. Албена Алексиева. — Враца : Полипринт, 2006. — 320 с.
ISBN 9549761169
System number [000084255]
- МИХНИК, Адам. Диалог вместо мантра : Политически есета / Адам Михник ; Прев. от пол. ез. Силвия Борисова. — София : Панорама, 2007. — 142 с.
ISBN 9789549655308
System number [000083719]
- МЛАДЕНОВ, Олег. Български празничен народен календар : [Наръчник] / Олег Младенов. — София : Световит, 2006. — 220 с. ; Бележки под линия
ISBN 9549761118
System number [000084253]
- МОНИТОРИНГ на изпълнението на национален план за действие - десетилетие на ромското включване : (Проведен в шест български града), (ноември 2006 г. - февруари 2007 г.). — София : Фондация Старт за ефективни граждански алтернативи (С.Е.Г.А.), 2007. — 156 с.
ISBN 9789549630381
System number [000083831]
- МОСКОВИЧИ, Серж. Ерата на тълпите : Исторически трактат по психология на масите / Серж Московичи. — София : Дамян Яков, 2007. — 470 с. ; Библиогр. под линия
ISBN 9789545273087
System number [000079964]
- МЪРДОК, Айрис. Поверително удоволствие : Роман / Айрис Мърдок ; Прев. от англ. ез. Иглика Василева. — София : Рива, 2006. — 360 с.
ISBN 9543200599
ISBN 9789543200597
System number [000084220]
- НАЙДЕНОВ, Тотко. Онкологичните болести в България (предпазване, рискови фактори, ранни симптоми, диагностика, лечение, права на пациентите, диспансери) : Кратък справочник за общопрактикуващите лекари и населението / Тотко Найденов. — София : Печатница Наука и образование, 2007. — 160 с.
ISBN 9789549030983
System number [000083611]
- НАЙПОЛ, Видиадхар Сураджпрасад. Половин живот : [Роман] / Видиадхар Сураджпрасад Найпол ; Прев. от англ. ез. Михаела Михайлова. — София : Пулсио, 2004. — 262 с.
ISBN 9549138968
System number [000084158]

- НАПОЛЕОН I император. Как да водим война / Наполеон. — София : Пулсио, 2006. — 110 с.
ISBN 9549490114
ISBN 9789549490114
System number [000083621]
- НАРОДНИТЕ занаяти. Минало, настояще и бъдеще : Т. 1. — Габрово ; [Велико Търново] : Фабер, 2006. — 336 с. : ил.
ISBN 954775534X
System number [000083578]
- НАЦИОНАЛЕН конкурс за млади художници и литератори “Душата на един извор” , 3 . Ямбол, 2005. Душата на един извор [‘2006] : [разкази] [есета] [живопис] [рисулки] / Ред. Любомир Котев. — Ямбол : Светлина, 2006. — 64 с. : репрод.
ISBN 9548850567
ISBN 9789548850568
System number [000084239]
- ОВАСЪН, Дейвид. Тайните символи на доларовата банкнота / Дейвид Овасън. — София : Диллок, 2006. — 176 с. : ил.
ISBN 9549994546
ISBN 978954994544
System number [000084274]
- ОНТОЛОГИЯТА през двадесети век : Сборник научни изследвания / Българско онтологично дружество § Състав Валентин Канавров, Веселин Петров, Димитър Цалов, Любен Сивилов, Николай Турлаков, Христо Тодоров. — Велико Търново : Фабер, 2007. — 452 с.
ISBN 9789547757554
System number [000082990]
- ПАЖ, Мартин. Как станах глупак : [Роман] / Мартин Паж. — София : Пулсио, 2006. — 151 с.
ISBN 9549490130
ISBN 9789549490138
System number [000084161]
- ПАНОВ, Павел. Ръководство за гасене и превенция на горски пожари / Павел Панов. — София : Минерва, 2007. — 207 с. : ил., снимков м-л ; Резюме на англ. ез. Библиогр. с. 207
ISBN 9789548702034
System number [000084269]
- ПЕНКА ПЕТКОВА. Вариации : [Сб. спомени] / Състав. и ред. Клео Протохристова. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2006. — 104 с. : сн.
ISBN 9548718065
ISBN 9789548718066
System number [000083764]
- ПЛАТОН. Закони / Платон ; Прев. от старогръцки Невена Панова, Георги Гочев. — [София] : Сонм, 2006. — 748, [2] с. ; Бележки с. 609-713 ; Предметен индекс с. 715-730 ; Индекс на имената с. 731-734 (Библ. Делос) ; Библиогр. с. 745-748
ISBN 9548478862
ISBN 9789548478861
System number [000083867]
- ПОПОВА, Мариана. Ромите в медиите през 2003 и 2005 г. / Мариана Попова, Катя Лещанска. — София : Фондация Старт за ефективни граждански алтернативи (С.Е.Г.А.), 2006. — 91, [1] с. : ил. ; Бележки с. 88-91
ISBN 9549630307
ISBN 9789549630305
System number [000083791]

ПРОДАНОВ, Георги. Коментар на закона за данък върху добавената стойност - 2007 г. / Състав. Георги Проданов, Милен Дерменджиев, Мирослав Коев. — София : Икономика прес & Р-консулт ЕООД, 2007. — 411 с. : табл.

ISBN 9789549197846

System number [000083821]

ПЪРВА национална научно-практическа конференция по управление в извънредни ситуации и защита на населението. София — БАН, 10 ноември 2005 / Състав. Стефан Хаджитодоров. — София: БАН. Център за изследване на национална сигурност и отбрана, 2006. — 455 с.

ISBN 9549182711

System number [000053710]

РИКБОР, Пол. Пътят на разпознаването : Три студии / Пол Рикбор ; Прев. от фр. ез. Тодорка Минева. — София : Сонм, 2006. — 383 с. ; Библиогр. под линия

ISBN 954847882X

ISBN 9789548478823

System number [000083811]

СА, Шан. Момичето, което играеше Го : [Роман] / Шан Са. — [София] : Пулсио, 2004. — 327 с.

ISBN 954913895X

System number [000084151]

СИРАКОВ, Асен. Свиня до поискване : Роман / Асен Сираков. — София : Световит, 2005. — 160 с.

ISBN 9549761932

System number [000084994]

СОЦИАЛНО и здравно осигуряване - 2007 г. / Албена Василева и др. — София : Икономика прес - Експерт нет, 2007. — 473 с. : табл.

ISBN 9789549197839

System number [000083881]

СТАМЕНОВ, Веселин. Паразитът : Вулгарен роман Ч. 1 / Веселин Стаменов. — София : Световит, 2007. — 130 с.

ISBN 9549761177

System number [000084292]

СТЕРИ, Пол. Фотографски определител на дивите цветя в Европа / Пол Стери, Боб Прес ; Прев. Янка Боянова Иванова. — София : Гей, 2007. — 143 с. : с 252 цв. сн. ; Библиогр. с. 144

ISBN 954300076X

ISBN 9789543000760

СТЕФАНОВ, Делчо. Огнен кръст : Роман-трилогия / Делчо Стефанов. — Пловдив : Макрос, 2006. — 230, [1] с.

ISBN 9545611944

ISBN 9789545611940

System number [000083765]

СТЕФОФ, Ребека. Чарлс Дарвин и революцията на теорията за еволюцията / Ребека Стефоф ; Прев. Гинка Асенова. — София : Рива, 2007. — 120 с. : ил., сн. ; Библиогр. с. 118-120

ISBN 9789543200894

System number [000083800]

СТОЕВ, Георги. ВИС / Георги Стоев. — София : Световит, 2006. — 120 с.

ISBN 9549761126

System number [000084265]

СТОЕВ, Георги. ВИС-2 / Георги Стоев. — София : Световит, 2006. — 144 с.

ISBN 9549761185

System number [000084266]

ТУРГЕНЕВ, Иван Сергеевич. Първа любов / Иван Сергеевич Тургенев ; Прев. Вера Гешева. — София : Пулсио, 2006. — 86 с.
ISBN 9549490076
ISBN 9789549490077
System number [000083584]

ТУРНИЕ, Мишел. X-тимен дневник / Мишел Турние ; Прев. от фр. ез. Мария Георгиева. — София : Пулсио, 2005. — 220 с.
ISBN 9549490017
System number [000084192]

ТЮТЮЛКОВ, Николай Николов. Строеж на молекулите : [Учебник] / Николай Тютюлков. - 4. изд. — София : Унив. изд. Св Климент Охридски, 2007. — 206 с. : фиг., табл. ; Приложения с. 187-205 ; Библиогр. с. 206
ISBN 9789540723860
System number [000083825]

ФАЛКО, Жан-Мишел ди. Аз вярвам ! Аз също не : Диалог между един епископ и един безбожник. Арбитраан от Ръоне Гитон / Жан-Мишел ди Фалко ; Фредерик Бегбеде ; Прев. от фр. ез. Красимир Петров. — София : Пулсио, 2006. — 251 с.
ISBN 9549490092
ISBN 9789549490091
System number [000084153]

ФАНТИ, Джон. Питай прахта : [Роман] / Джон Фанти ; Прев. от англ. ез. Богдан Русев. — [София] : Пулсио, 2006. — 230 с.
ISBN 9549490122
ISBN 9789549490121
System number [000084154]

ФАРО, Патрик. Морал и социология : Смисълът и ценностите между природата и културата / Патрик Фаро ; Прев. от фр. Тодорка Минева. — [София] : Сонм, 2006. — 388, [3] с. ; Бележки с. 371-[385] ; Показалец на собствените имена на кирилица с. 387-388 ; Библиогр. с. 355-370
ISBN 9548478838
ISBN 9789548478830
System number [000083835]

ФОЕНКИНОС, Давид. В случай на щастие / Давид Фоенкинос ; Прев. Георги Ангелов. — София : Пулсио, 2007. — 190 с.
ISBN 9549490149
ISBN 9789549490145
System number [000084199]

ХРИСТОВ, Стоян Атанасов. Спомени за село Ситово / Стоян Христов Атанасов. — Ямбол : Светлина, 2006. — 122 с. : снимков м-л, фотогр.
ISBN 9548850575
ISBN 9789548850575
System number [000084237]

ЦЕНТРАЛЕН кооперативен съюз. Първата българска кооперация и нейните основатели. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2006. — 33 с.
ISBN 9549422062
ISBN 9789549422061
System number [000084262]

ЦОНЕВА, Пенка. Управление на училището в България от началото на ХѸХ век до 1989 година / Пенка Цонева. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2007. — 215 с. ; Библиогр. с. 207-215

ISBN 9789540725314

System number [000083725]

ЧОМАКОВ, Христо. Пробиотици - минало, настояще и бъдеще / Проф. дбн Христо Чомаков — София : ЕС Принт ООД, 2007. — 248 с. : ил. ; Библиогр. с. 246-248

ISBN 9789549191332

System number [000083803]

ЮБИЛЕЙНА конференция на Факултета по класически и нови филологии [на тема] Словото класическо и ново. София, 2005. : Т. 1 — / Състав. Светлана Арнаудова. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2007. — 364 с.

ISBN 9789540725253

System number [000083777]

ЮРСЕНАР, Маргьорит. Алексей или трактат за безплодната борба / Маргьорит Юрсенар ; Прев. от фр. ез. Мария Георгиева. — София : Пулсио, 2006. — 151 с.

ISBN 9549490084

ISBN 9789549490084

System number [000084159]

DIMITROVA, Mariana Dimitrova. Historia de la literatura espacola : Edad media / Mariana Dimitrova Dimitrova. - 4. ed. renovada — Sofia : Universitaria San Clemente de Ojrid, 2006. — 161 p. : ill.

ISBN 9540724163

ISBN 9789540724164

System number [000083763]

KOLESSIN, Rangel Ivanov. Nuclear structure / Rangel Ivanov Kolessin. — Sofia : [s. n.], 2007. — 103 p. : ill. ; Bibliogr. ref. p. 103

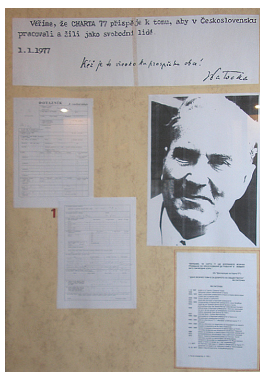
System number [000084242]

SHARPE, Pamela J. How to prepare for the TOEFL test : Test of English as a foreign language / Pamela J. Sharpe. — 11th ed. — София : Скорпио ви, 2004. — X, 740 p. : ill. + CD-ROM

ISBN 9547922084

System number [000083622]

**СЪВМЕСТНА ИНИЦИАТИВА НА ИНСТИТУТА ЗА ФИЛОСОФСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
ПРИ БАН И ЧЕШКИЯ ЦЕНТЪР В СОФИЯ
д-р Донка Соколова, E-mail: sokrates@mail.bg**

На 20 ноември 2007г. по инициатива на Института за философски изследвания при БАН (ИФИ) във файето на Централната сграда на Академията беше открита документална изложба, любезно предоставена от Чешкия център (ЧЦ) в София и посветена на 100-годишнината от рождението на чешкия философ, комениолог, преводач и общественик, един от авторите на Харта 77 проф. Ян Паточка (1907 — 1977). Това е поредната съвместна инициатива на ЧЦ в София и ИФИ при БАН. Това е и поредният опит на Института да постави на вниманието на обществеността проблема за отговорността на съвременния интелектуалец и обществената функция на философията в съвременния свят.

Изложбата беше открита от чл. кор. Атанас Атанасов — научен секретар на БАН по обществени науки. Слова произнесоха и г-н Рихард Козохорски — заместник директор на Чешкия център в София и директорът на ИФИ при БАН проф. д-р чл-кор. Васил Проданов. При съставуваха представители на Чешкия център в София, на Чехо-словашкия клуб „Т. Масарик“ в България заедно с неговия Председател г-жа Анна Стаевска - завеждащ отдел „Програми“ на ЧЦ, учени от БАН и СУ „Св. Кл. Охридски“, интелектуалци, граждани.

Проф. Ян Паточка е една от най-ярките фигури в европейското интелектуално пространство на ХХ в. Широко известен, уважаван и издаван в Германия, Франция, Холандия, Норвегия, Италия и др. страни, проф. Паточка е почти неизвестен на Изток до 1990г. Произведенията му бяха достъпни само като „самиздатовски“.

Потомствен интелектуалец, получил класическо, славистично и философско образование в Прага, Париж, Берлин и Фрайбург, през 30-те и началото на 40-те години Ян Паточка е активен участник и организатор на западно-европейския философски живот, насочен към запазване на интелектуалните и демократични ценности.

Независимо от многобройните драматични обрати в живота му след 1944г., той оставя теоретично наследство от над 10 000 страници: задълбочени изследвания върху античната, немската, френската и чешката философия, върху проблеми на философията на историята, на образованието и възпитанието, на изкуството и естетиката, на морала и духовните основания на съвременността. Превежда от руски и немски език философски и педагогически произведения - Кант, Хегел, Хердер, С.И.Хенсен и др., организира „Underground University“- семинари в частни жилища за философи, художници и театрали, пише театрални текстове, откликва на всеки болезнен обществен проблем. Неговите „Еретични есета върху философията на историята“(1975г.) — може би най-превежданото и четено произведение на проф. Паточка - акцентират тревожно върху застрашените устои на свободата и духовността, върху безпрецедентната морална отговорност на съвременника.

От 70-те години нататък произведенията на проф. Паточка се издават в чужбина или като „самиздат“ в Чехословакия. Създаденият през 1984г. в сътрудничество с Пражката „самиздатовска“ група Архив „Паточка“ към Виенския Институт за науките за човека (IWM) съдържа всички негови публикувани и непубликувани изследвания, кореспонденцията му и проучванията върху тях.

Пражкияг „Архив на Ян Паточка“е основан през 1990г. от негови ученици, наградени от ЧАН за осъществяването на „самиздатовската“ поредица от книги на Паточка.

През 1996г. пражкото издателство ОΙΚΟΥΜΕΝΗ започна издаването на Събраните съчинения на проф. Ян Паточка.

Многобройните научни прояви, посветени на неговото теоретично наследство (Париж 1990г., Аахен 1991г., Неапол 1997г. и т.н.), както и през тази юбилейна година, организирани от Карловия университет и Чешката академия на науките с подкрепата на Виенския Институт за науките за човека, Хусерловия кръг и още много чешки и чуждестранни организации, са само начало на задълбоченото анализиране на творчеството на проф. Паточка.

Изложбата показва копия на документи и фотографии за семейството на проф. Паточка, за неговия личен и професионален живот - от кръщелното му свидетелство до анонимните съболезнования по повод смъртта му и благодарственото писмо на семейството му до неговите приятели и съмишленици. Представени са заглавните страници на неговите книги, на направените от него преводи от руски и немски език, писма и пощенски картички до семейството му и до чуждестранни философи, писма от фондация „Хумболд“, фотографии с видни западни философи, между които

Е.Хусерл, писмо-мнение до декана на Философския факултет на Карловия университет в Прага по повод уволняването на преподаватели от факултета след Пражката пролет 1968г., (между които е и той самият), покани за лекции и конференции от чуждестранни научни институции, първата полицейска призовка, която получава след появата на Харта 77, страница от полицейския протокол за разпит, копия от чернови на статии на Паточка за Харта 77, както и статии от в. „Руде право“ срещу нея.

Интересът на гражданството към изложбата говори, че тя е успешна крачка в реализирането на сключеното между БАН и ЧАН споразумение за съвместна дейност.

ПРЕДСТОЯЩИ ИЗЛОЖБИ В ЦЕНТРАЛНАТА СГРАДА НА БАН,

УЛ. “15-ТИ НОЕМВРИ“ №1

Лидия Чолпанова, E-mail: refer1@cl.bas.bg

1. 40 г. Институт по биофизика – 3-12 декември, 2007 г.;
2. 60 г. Институт по правни науки – 12 декември, 2007 г.;
3. 60 г. от създаването на печатницата на Акад. изд. “Проф. Марин Дринов“ – 17 декември 2007г. - 15 януари 2008 г.